No. 116. DONDERDAG 30 SEPTEMBER. 1858.

VIJF EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30 buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels *f* 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

OVERZIGT
der belangrijkste Gebeurtenissen.

30 Sept.

Niet alleen de Prins van Pruissen, maar ook Prins *Napoleon* zal de manoeuvres te Warschau bijwonen.

Dit is eene belangrijke tijding!

Waartoe die reis?

Dit is te raden, maar door zeer weinigen met zekerheid te zeggen, en die het weten zijn het die het juist niet zeggen. Zeker is het echter, dat de Engelsche en Oostenrijksche pers er veel kwaad in zullen zien. Men behoeft echter niet zoo heel groote waarde aan die beschouwingen en profetieën te hechten, trouwens het bezoek van den Franschen Prins te Warschau is welligt niets anders, dan een beleefd antwoord op eene beleefde uitnoodiging.

Maar de afwezigheid van Oostenrijksche Aartshertogen. Prinsen van den bloede?

Inderdaad het veld van bespiegeling is hier zeer uitgestrekt en het laat zich wel begrijpen, dat er ruimschoots aanleiding is tot allerlei vermoedens, zelfs van zeer ernstigen aard.

Men vergete echter niet, dat de telegraaf op 't onverwachts kan melden: "de Aartshertog die of die vertrok heden naar Warschau", ja, 't kan gebeuren, dat Z. M. Keizer *Frans Jozeff* te Warschau is, als wij hier op een goeden morgen uitkijken naar het weer.

Wat ook minder waarde heeft in de reis van Prins *Napoleon*, is de tegenwoordigheid van den Prins van Pruissen. Immers die Vorst zou tot het beramen van veroveringsplannen of iets van dien aard, in eene moeijelijke positie geraken tegenover Engeland, 't welk onlangs zoo hoog opgaf van het wenschelijke eener alliantie tusschen het Protestantsche Groot-Brittanje en het Protestantsche Pruissen.

Uit het binnenland van Frankrijk verneemt men, dat de onderprefect van het arrondissement van Valenciennes onder wiens oog, of liever op wiens bevel de ergerlijke gebeurtenissen te Maubeuge plaats hadden, van zijne betrekking is ontzet. Onze lezers zullen zich herinneren, dat die onderprefect eene godsdienstoefening der Protestanten deed staken en den Predikant met eenige leden der gemeente liet arresteren.

Later zijn aldaar nog meer zaken geschied, die vijandschap moesten aankweeken tusschen R. Catholieken en Protestanten, en dit alles zamen genomen, heeft de Minister genoopt, om den bewusten ambtenaar uit zijne betrekking te ontslaan.

Die maatregel strekt tot eere van den Minister.

Die historie van Maubeuge heeft overigens aanleiding gegeven tot veel over- en wederspraak.

In een der laatste nommers van de *Revue des Deux Mondes* las men een vertoog over de vrijheid van godsdienst. De *Patrie* bestrijdt dat artikel. Die bestrijding geeft het *J. des Débats* aanleiding, om den handschoen voor de *Revue* op te nemen, en zegt, dat de *Patrie* inderdaad het artikel niet wederlegt en vol verwarde denkbeelden is. Zoo betreurt *de Revue*, dat het besluit van den 28 Feb. 1852, tot regeling der klubs niet beter onderscheiden, heeft de klubs en de godsdienstige vereenigingen, welke onderscheiding toch in het denkbeeld van den wetgever lag. De *Patrie* vraagt, of men dan eene oproeping tot opstand of tot kommunisme moet toelaten, alleen omdat de sprekers zich als dienaren der Godsdienst hebben vermomd, en dat zij de voorzorg zouden hebben gebezigd, te zeggen dat het geene politieke rede, maar eene preek is. — "Neen (zegt *de Débats*) de onschendbaarheid van niemand moet erkend worden, maar men moet niet met verwonderlijke stijfhoofdigheid verwarren, in de eerste plaats de godsdienstige met de staatkundige vereenigingen, en ten andere, hetgeen niet minder gewigtig is, het preventieve met het repressieve stelsel. Zij, die tot opstand aanzetten of kommunisme preken, moeten voor de regtbanken gebragt worden, maar het bestuur moet het preventieve regt niet hebben, zich tegen de opening van een tempel te verzetten, omdat het *a priori* vermoedt, dat aldaar tot opstand aangezet of kommunisme gepredikt zal worden. Als ik een boek uitgeef, waarin strafbare zinsneden voorkomen, is het billijk, dat ik deswege voor de regtbank geroepen worde; maar zal men zeggen, dat ik vrijheid van drukpers geniet, wanneer het bestuur, zoodra ik van het voornemen doe blijken, om mijn boek uit te geven, het regt heeft dit bij preventieven maatregel te beletten, onder dige zinsneden op te nemen? Het voorafgaande verlof voor de opening van eene plaats, tot de eeredienst bestemd, is de preventieve censuur, op de eerediensten toegepast. — De *Patrie* zegt verder, dat van de delikten, gedurende de predikatie begaan, geen kennis zou kunnen genomen worden en de schuldigen ongestraft zouden blijven. Maar, antwoordt hierop het *Journal*, de administratie en de justitie doen dagelijks veel moeijelijker zaken. De minste onwettige rede of aanspraak op eene openbare plaats, in eene kroeg, bij een kapper zelfs gehouden, komt spoedig ter ooren van het bestuur, en de dader wordt gestraft. En dat bestuur zou magteloos zijn op eene openbare plaats, waar de predikant, op een bepaalden tijd, voor iedereen spreekt, en waar de agenten van het gezag toegang hebben? Niet alleen oproerige redenen, maar zelfs elke zinspeling, niet de godsdienst, maar de politiek betreffende zouden kunnen en moeten vervolgd worden.

Van de commissie, die in Frankrijk onderzoekt of de maagd Maria inderdaad aan het Pyrenesche meisje in eene grot is verschenen en of het water eener fontein, in die grot uitspringende, meer genezende kracht heeft dan ander rotswater, verneemt men niets naders. Het is wel wonder, want de groote couranten hebben bij groote kolommen weinig nieuws.

Een der Brusselsche liberale bladen klaagt er spottend over, dat, terwijl in Frankrijk bijkans elk dorpje op een mirakel roemt, Belgie zeer stiefmoederlijk wordt bedeeld en daar nergens iets wonderlijks gebeurt. Het weet echter wel hoe dat komt. De liberalen, even ongeloovig als ondeugend, hebben de schuld. Geesten *zijn* bang voor roekelooze lieden, die overal naar *tasten* en bij 't minste vreemde verschijnsel niet de slaapmuts over de ooren trekken en onder de dekens kruipen. Als de Regering, zegt het, maar ultramontaansch geloovig was en de liberalen naar Cayenne waren getransporteerd, dan zou men eens zien, wat mirakelen er in Belgie gebeurden!

't Zelfde blad sprak onlangs over de bezoeken, door den Hertog van Braband in oorden des lands afgelegd, waar de nijverheid in grooten bloei is en eene eeuw geleden niets te zien was, dan groote kloosters en ledigloopende monnikken, en het herinnert daarbij aan de Belgen, dat de kerkelijke partij die landstreek uit dien tijd beter vindt dan zooals die tegenwoordig is. Daar moest weer klooster naast klooster staan en de mindere man zich voeden van de kruimelkens, die er vielen van de tafels der adelijken der kloosterheeren.

Hoe de Hertog van Braband, de vermoedelijke troonopvolger en vriend der Jezuïten, zegt men, daarover denkt?

Het instituut voor liefdezusters in Frankrijk heeft gedaan wat het niet wel laten kon, namelijk de liefdezusters uit Lissabon terug te roepen. Hoogstwaarschijnlijk zullen er de zieken bij verliezen, maar de gezonden er bij winnen, althans naar den geest. Zij zouden, die gezonde hersenen hadden, ziek maken voor geheel hun leven, door menschen aan te kweeken voor de kloosters, en die zijn door het *Volk* nergens gewild. De leus onzes tijds is: "werk en gij zult eten!" en de Christen zegt ook: "bid en werk!" maar den geheelen dag te bidden en goed te eten tevens onder de spreuk: "van eens andermans leer is het gemakkelijk riemen te snijden!" hindert hen, die hard moeten werken, om monnikken met genoegen te *zien* eten.

De Portugezen althans zien liever den rook uit eene locomotief als dien uit een klooster, en hooren ruim zoo graag het gefluit van den stoom, dan onophoudelijk kerkgezang.

Zooals men zegt, zal het standbeeld, voor *Luther* op te rigten, dezen grooten hervormer voorstellen als *kloosterbroeder in zijne cel*. *Luther* op de markt te Worms als *kloosterbroeder?!* Wij zouden hem waarlijk liever zien als den man, die voor Keizer en Volk staat en de eeuwig merkwaardige woorden sprak: "*Hier sta ik. God helpe mij. Amen!*" Neen, liever geen standbeeld, dan dat des kloosterbroeders en *Luther* zelf heeft zich ook beter gedenksteen opgerigt. Ons dunkt, dat de geest des grooten Hervormers op den dag der onthulling op de marktplaats zou rondwaren en 't ons zou zijn, alsof eene stem zich liet hooren, ernstig roepende: "hebt gij dan niet mijne bijbelvertaling — mijn cathegismus — mijne schriften? Leest daarin mijn naam en niet op den dooden steen, waarvan elke plasregen iets afneemt!"

Het is te hopen, dat de mannen, aan wie de taak is opgedragen, om *Luther*, zooals hij in de wereldgeschiedenis optreedt, een gedenkteeken op te rigten, beter zullen handelen in zijnen geest en in die van het Protestantismus.

Er zijn ook, die weinig waarde hechten aan standbeelden en liever de afgestorvenen vereeren in hunne werken. Voor de zoodanigen hebben praalgraven altijd iets onbehagelijks. Zij wijzen liever op de edele Wurtembergsche Vorstin, die even voor haar dood dit verzocht: "begraaf mij te midden van het kerkhof, als allen die God de Heer op riep, opdat ik te eeder, volgens beschikking des Hemels, tot stof worde." Aandoenlijk verzoek! Gaarne te willen rusten te midden van hen, met wie zij eens leefde en wier weldoenster zij was, en met hen onder denzelfden grond, waarop elk voorjaar dezelfde bloemen bloeijen, den grooten dag der opstanding te verbeiden, en daarna het oordeel — het oordeel, voor 't welk een rein hart, door een eenvoudig kleed bedekt, even veel geldt als de ziel, wier stoffelijk omhulsel eens eene kroon droeg.

Die bijbel, die bijbel!

Onlangs vond een Roomsch Catholiek priester bij R. Catholieke gevangenen te Rawitz, in Pruissen, Protestantsche bijbels. Hierover was hij zoo verontwaardigd (of verontrust?) dat hij die bijbels in 't vuur wierp. De procureur des Konings dit vernomen hebbende, stelde eene vervolging in tegen den geestelijke, en deze werd dien ten gevolge veroordeeld tot 15 thaler boete en 8 dagen gevangenisstraf. De priester kwam in verzet, doch de regtbank ter eerste instantie bekrachtigde het vonnis.

Wat die ultramontaansche partij toch bang is voor de verkondiging van de blijdste boodschap, die vrede geeft in 't leven en kalmte bij den dood!

Ook Oostenrijk vraagt te Turyn ophelderingen nopens den afstand van Villafranca.

Een storm in een glas water!

Het kabinet van Turyn zal, zoo verzekert men, aan al zijne diplomatieke agenten in Europa eene circulaire zenden, waarin het uiteen zet, wat die afstand van Villafranca eigenlijk beteekent en waarom die is gedaan. Daaruit zou blijken, dat de geheele kwestie weinig meer is dan een diplomatiek koffijpraatje en de bewuste afstand alleen behoort beschouwd te worden als eene poging van Rusland, om voor het vervoer van reizigers in de Middellandsche zee in concurrentie te treden met Fransche en Oostenrijksche diensten. De *Times*, die anders gaarne door een donkeren bril ziet en dan hard schreeuwt, spot ook met het Villafranca-spook en met alle bladen, die in onze dagen schrikken op het geritsel van een blad.

Voor 't overige verkeert dat blad op dit oogenblik in eene zeer edelmoedige stemming en gunt de geheele wereld veel, zeer veel goeds. "Wij, zegt het, die aan Frankrijk en de Nederlanden hunne kolonien teruggaven, zijn zoo onverzadiglijk niet, om alles alleen te willen gebruiken. Wij lagchen met hen, die nu vreezen voor Engeland om Perims wille, dan voor Frankrijk om Turkije's wille, thans voor Rusland om Villafranca."

Er is veel waarheid in de woorden van de *Times*, maar — "als de vos de passie preekt, boer pas op de ganzen" is een spreekwoord, dat oud en geijkt is, en dat men, tegenover de *Times* staande, om iets te deelen of te verkrijgen, nooit mag vergeten.

Volgens het tractaat met China, zullen de Fransche en Engelsche troepen aldaar blijven, totdat de schadevergoeding geheel door zijne Hemelsche Majesteit is afbetaald.

Jonathan is zeer tevreden over de vriendschappelijke wijze, waarop de Russen met de Amerikanen den strijd in China hebben *gezien* en later van de resultaten hebben geprofiteerd.

Lord *Redcliffe* wordt elk oogenblik te Constantinopel verwacht.

Die reis spookt door de herzens der politieke tinnegieters, en allen fluisteren elkanderen toe: "wat zou de diplomatieke grootvader toch in de Turksche hoofsfad willen uitvoeren?" De een zegt: "hij heeft brieven vergeten en wil die opvragen." De andere beweert: "hij komt om den Franschen gezant, die thans de eerste viool speelt, te eclipseeren." De derde meent, dat hij in stilte door den Sultan is verzocht om hem raad te geven, enz. enz.; maar een vierde antwoordt op dit alles en op zeer stelligen toon: "Lord *Redcliffe* reist derwaarts zonder eenig politiek doel en de Engelsche en Fransche gezanten zijn ook veel te bekwaam, om zich door hem op den achtergrond te laten schuiven. Wil de Sultan raad vragen — Lord *Redcliffe* zal en mag die geven en Engelands belang daarbij gewisselijk niet vergeten, maar of hij toch geheel wèl zou handelen, met de goede verstandhouding tusschen de gezanten van Frankrijk en Engeland te verstoren, is eene andere vraag. Hij is altijd No. 1 geweest in Turkije en heeft den "zieken man" menige harde pil, dikwijls onverguld, te slikken gegeven, maar de heer *de Thouvenel* is niet de man, die vrijwillig No. 2 wil zijn, en zeker is het, dat deze ziet en luistert voor vier, zoodra Lord *Redcliffe* een voet aan wal heeft gezet.

De Belgische gezant, die een tijd lang in onmin leefde met het Turksche gouvernement, ter zake van diens bemoeijingen met het inwendig bestuur der Vorstendommen, en naar Washington is verplaatst, heeft afscheid van den Grooten Heer genomen en van deze tot genoegelijke? herinnering aan het rijk der halve maan, eene kostbare met brillanten omzette snuifdoos (*redding door bezuiniging!*) ontvangen. De boosheid van den Monarch was dus niet groot, of de verzoening schitterend, of — 't is diplomatieke koolverkooperij, die ook in Turkije reeds lang op groote schaal is gedreven.

Wat zal Lord *Redcliffe* ontvangen?!

De liberale partij in Pruissen is vol moed.

Zij begint, en niet zonder eenige redenen, te gelooven aan een onbeperkt regentschap van den Prins van Pruissen, en zij verhaalt, welligt met meerder grond, dat die Vorst de inbeslagneming van twee dagbladen, heeft afgekeurd.

Wat hare meening echter doet betwijfelen is de tijding, ons heden geworden, dat er, toen zij zich zoo verheugde, juist weder twee bladen, de *National Zeitung* en de *Voss Zeitung*, door de politie onder handen werden genomen.

Dat de Prins van Pruissen zoo onbeperkt Regent zal worden, is mogelijk, zelfs zeer waarschijnlijk, maar dat hij dan de man der democratie zal zijn, betwijfelen wij nog altijd.

De Spaansche Regering heeft, ter zake van de aanstaande verkiezingen, een document uitgevaardigd, dat van groot belang is, omdat het de gedragslijn bakent, door de autoriteiten te volgen, ten aanzien van de stembus.

Het Ministerie wil regeren met de tegenwoordige constitutie, teneinde de wankelbaarheid der bestaande instel-

lingen niet te vermeerderen, maar het wil ook, dat de autoriteiten op wettigen weg de politiek der regering voor het kiezers-collegie toelichten en verdedigen, opdat de oppositie het woord niet alleen hebbe.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van 27 Sept. In deze zitting is behandeld het adres van antwoord op de Troonrede. Bij paragraaf 1 werd door den heer *Elout* een amendement voorgesteld, inhoudende hulde en dank aan den Koning wegens de zorgvuldige opleiding van den prins van Oranje. De commissie verklaarde datzelfde denkbeeld reeds in hare redactie vervat te zijn, waarop het amendement werd verworpen. Bij paragraaf 3 besprak de heer *Elout* de geruchten over de strafoefeningen tegen Chinesche arbeiders in Suriname. De Minister heeft lokale inlichtingen gevraagd en wacht daarop, alvorens zich over de zaak uit te laten. De heer *Elout* besprak ook de zaak van *James Brooke* en diens voorstel, om Serawak aan het Engelsche gouvernement af te staan. De Minister zeide, de zaak niet over het hoofd te hebben gezien, maar de openbare bespreking minder wenschelijk te achten. Op paragraaf 4 werd door de commissie overgenomen eene taalkundige wijziging der redactie, door den heer *Sloet* voorgesteld. Op dezelfde paragraaf is afgestemd een amendement van den heer *Schimmelpenninck*, tot opzettelijke meldingmaking van de tegemoetkoming in de financien der gemeenten. De commissie zag er bezwaar in, dit bijzonder te vermelden, als reeds begrepen onder de algemeene uitdrukking: hoogst gewigtige onderwerpen, die door den Koning zijn toegezegd. Het geheele adres is aangenomen met algemeene stemmen.

Waterhoogte. Arnhem, 27 Sept. 0.79. El; † AP. 7.74. Gev. 0 d.

De **Rijnhoogte** te Keulen den 27 Sept. 5 voet 3 duim Rijnlands.

Men schrijft uit Gorinchem dd. 27 September: In den afgeloopen nacht heeft zich in het huis van arrest alhier een booswicht, die eerst gisteren in den vroegen morgen alhier was aangebragt, door ophanging van het leven beroofd. Deze misdadiger had zich in den nacht van 24 op 25 Sept. jl. door middel van uit- en inwendige braak toegang weten te verschaffen tot het kantoor en een ander appartement der woning van den notaris *Ermerins* te Zierikzee, en na aldaar zich meester te hebben gemaakt van een tal effecten en andere waarde, op beide plaatsen getracht brand te stichten, hetgeen evenwel is mislukt In den vroegen ochtend werden de b woners door eene vreeselijke brandlucht op het onheil attent gemaakt en ontdekte men al spoedig den ontzettenden diefstal. Na onmiddelijke aangifte werd al spoedig een, hoewel zeer flaauw spoor van den voorvlugtigen misdadiger ontdekt. De ijverige en bekwame brigade-kommandant der kon marechaussè *R. S.*, werd hem onmiddelijk nagezonden, wien het dan ook gelukte van plaats tot plaats, waar de booswicht van voertuigen verwisselde, zijn spoor te volgen en hem reeds daarop in den volgenden nacht in een loge ment, in de aan de overzijde der rivier gelegen gemeente Steeuwijk te overvallen. De stoutmoedige brigadier, na het huis door de bewoners op alle punten te hebben laten afzetten, begaf zich onverschrokken in de kamer van den booswicht, alwaar hij hem te bed in een gerusten slaap overviel. Na zich van het pistool dat geladen naast hem lag, te hebben meester gemaakt, schudde hij den misdadiger op eene niet zeer zachte wijze wakker. Deze niet weinig ontzet, sprong op en wilde zich verweren, doch ziende dat alle tegenstand vruchteloos was, gaf hij zich over. — Al het gestolene (naar men zegt f 10.000 aan bankbilletten, f 100.000 aan effecten en f 300 aan specie) werd nog bij hem gevonden. Nog denzelfden nacht werd hij behoorlijk gekneveld alhier overgebragt en opgesloten. Gelijk wij boven zeiden, heeft de booswicht zich echter door een zeer afdoend middel aan de hem wachtende straf weten te onttrekken. Zijne herkomst is men tot nog toe niet te weten kunnen komen, doch men gist, dat hij uit de eene of andere gevangenis moet zijn ontsnapt.

— Door de gemeenteraden van Kampen, Grafhorst en Genemuiden is besloten om den tol tusschen die gemeenten op den grindweg langs den zeedijk, te rekenen met 1 Jan. 1859 af te schaffen.

— De begrooting van de gewone staatsuitgaven voor 1859 is aldus verdeeld: Hoofdstuk I (huis des Konings) f 900,000; hoofdstuk II (hooge kollegien van staat enz.) f 551,541; hoofdstuk III (buitenlandsche zaken) f 483,617; hoofdstuk IV (justitie) f 2,703,962,60; hoofdstuk V (binnenlandsche zaken) f 5 239,948,50; hoofdstuk VI (hervormde eeredienst) f 1,747 484,43½; hoofdstuk VII (roomsch cath. eeredienst) f 644 801 80½; hoofdstuk VIII (marine) f 7,361,025.16½; hoofdstuk IX *A* (nationale schuld) f 32,200,007 54; hoofdstuk IX *B* (financien) f 6,438,400; hoofdstuk X (oorlog) f 11,509 000; hoofdstuk XI (kolonien) f 139,456 50; hoofdstuk XII (onvoorziene uitgaven) f 100,000. Te zamen f 70 022,244 54½, of, na aftrek van hoofdstuk IX A f 37 822,237 00½ De buitengewone uitgaven zijn aldus geraamd: Hoofdstuk IV f 213,736; hoofdstuk V f 1 675,756; hoofdstuk VIII f 625,000; hoofdstuk IX *B* f 78 000. Totaal der gewone en buitengewone uitgaven f 72 814 736 54½.

— Het *Handbl.* bevat het volgende: „Volgens de Friesche dagbladen schijnt het ontwerp der spoorwegen, waarvoor aan de heeren *Sloet* en *Reuchlin* concessie is gegeven, weinig bijval in Friesland te vinden, ja daar wordt de ongerijmde beschuldiging opgeworpen dat de Provincie Friesland door deze wegen aan Holland wordt opgeofferd aan Holland, alwaar de spoorwegen, zonder den staat eenig geld te hebben gekost, zijn gelegd, en dat nu bijna de helft zal moeten betalen der lasten, welke de staat op zich neemt, om spoorwegen ook aan Friesland te schenken. Indien de ontworpen spoorweg zoo weinig waarde voor Friesland heeft, dat de Provincie zich geene opofferingen wil getroosten, zooals de andere, dan ware het beter, dat de spoorweg van Groningen niet op Harlingen, maar op Delfzijl werd gerigt, en dat die uitmuntende zeehaven, welke binnen weinige jaren door een groot scheepvaart-kanaal met Groningen zal zijn verbonden, de noordelijke haven werd, waaraan de spoorweg zich zal aansluiten, een voordeel, dat men aan Harlingen had toegedacht, maar dat aldaar weinig op prijs wordt gesteld.”

— De koning heeft de commissie van de Eerste Kamer, belast met de aanbieding van het adres van antwoord op de troonrede, bij zich ontvangen. De koning heeft het volgende geantwoord: de hartelijke deelneming, door de Eerste Kamer bij deze gelegenheid op nieuw aan den dag gelegd, geeft mij de vaste overtuiging, dat zij bij de innige verknochtheid, welke zij aan mij en aan mijn Huis steeds heeft betoond, hare beste pogingen zal aanwenden, om in overleg met mij en mijne regering, de belangen van het mij dierbare Nederlandsche volk te behartigen. Ik verzoek u der Kamer mijn welgemeenden dank voor haar adres van antwoord aan te bieden.

— Als eene bijzonderheid wordt gemeld, dat zich aan boord van het Rotterdamsche, thans te Amsterdam liggende driemastschip *Concurrent*, kapt. *T. de Wit*, bevinden vier Javaansche matrozen, vroeger gevaren hebbende aan boord van het schip *Twenthe*, kapt. *Coopmans*, en die in der tijd hier te lande in het beruchte proces vrijgesproken zijn. De gezagvoerder, die met hen de reis van Java naar Nederland heeft gemaakt, is zeer over hen voldaan. Zij zullen ook op nieuw met hem de terugreis naar Java aanvaarden.

— Den 1 October a. s. zullen de miliciens der ligting van 1857, behoorende tot het wapen der artillerie, die van den 1e April bij die regimenten in den wapenhandel zijn geoefend, met onbepaald verlof naar hunne haardsteden vertrekken.

— In het laatst der vorige week zijn uit het wrak der *Lutine* weder een gouden staaf en een paar goudstukjes bovengebragt.

— Door de hierna genoemde gemeentebesturen in de provincien Overijssel en Gelderland is, onder verschillende voorwaarden, voor de ontworpen spoorwegen (concessie *Sloet-Reuchlin*) jaarlijks, gedurende twintig jaren, toegezegd:

Zwolle f 9000, Deventer f 9000, Kampen f 12500, Enschedé f 2000, Olst f 500, Wijhe f 500, Zwollerkerspel f 300, Lonneker f 200, Arnhem f 5000, Doesburg f 300, Zutphen f 12500, Logchem f 500, Rheden f 500, Brummen f 200, Voorst f 200, Warnsveld f 100, Gorssel f 200, Eibergen f 150, Neede f 200, Borculo f 50, Ruurlo f 50, Vorden f 50, Steenderen f 100.

— Als een staaltje van trouwlustigheid kan worden medegedeeld, dat in de vorige week in de gemeente Wanneperveen door den band des huwelijks zijn verbonden A K. met T. K. waarvan de man 65 en de vrouw 73 jaren ouderdom telt.

— Men schrijft ons uit Bergen op Zoom, d.d. 27 Sept.; „Heden morgen tusschen 11 en 11½ uur, terwijl het 4e reg. inf. zich tot het houden van inspectie in het nabijgelegen *Kijk in de Pot*, buiten deze vesting, bevond, heeft zich de 1e luit. *F. P. C. M. . . . .*, van dat regt., door een pistoolschot van het leven beroofd. Hij had zich tot het volbrengen van deze wanhopige daad naar het privaat begeven, waarschijnlijk met het nog prijzenswaardige doel, om zijne kamer niet te bevlekken. en, wegens het bij velen nog bestaande vooroordeel, om den eigenaar in het verhuren van zijne kamers niet te benadeelen. Misbruik van sterken drank heeft hier al weder de hoofdrol gespeeld Nadat hij, om deze en andere hieruit voorspruitende redenen, eenige maanden geleden in zijne bevordering tot kapitein was achteruit gesteld, en hij, na zich weder te buiten te zijn gegaan, door zijne chefs, in presentie van het korps officieren, op zeer ernstige wijze was gegispt, ging hij zich kort daarna weder dermate aan den drank te buiten, dat hij voor een raad van onderzoek zou teregtstaan, zoodat hij zich op morgen tot dat einde naar 's Bosch moest begeven.

Dubbel is het te bejammeren, daar (dit gebrek buiten rekening latende) de heer M . . . . . een kundig en met bij zonder goed oordeel begaafd officier was. Een zware slag voor zijne hoogbejaarde moeder en voor haar, met wie hij, na zijne benoeming tot kapitein, in den echt zou zijn getreden. Hij was slechts 39 jaren oud.

Naar men reeds heeft kunnen nagaan, had de overledene zeer goed orde op zijne zaken gesteld, en o. a. een brief aan het adres van den heer kapitein, plaatselijk adjudant alhier, achtergelaten.”

Hardenberg, 25 Sept. In de laatste jaren heeft het kool- of oliezaad veel van de rups en melde te lijden gehad. De metselaar G. Z. alhier, heeft dit jaar onder zijn oliezaad eenige korrels hennepzaad gestrooid, en had nu het genoegen, dat, terwijl het oliegewas zijner buren door voormeld ongedierte vernield werd, het zijne ongeschonden bleef. Bij het veelvuldig verbouw van oliezaden in deze streken, meenen wij den landbouwers op dit eenvoudig middel opmerkzaam te moeten maken. *Pr. Ov. Ct.*

Haastrecht, 27 Sept. Alhier heeft zich voor eenige dagen het volgende geval voorgedaan, zekere J. P., thans 28 jaren oud, die in zijn 14e jaar ten gevolge van eene ongesteldheid, van het spraakgebruik werd beroofd, schrikte eenige dagen geleden in die mate, dat hij een toeval kreeg en het bewustzijn verloor. Toen hij weder tot zich zelf gekomen was, had hij het gebruik van zijne spraak terug gekregen.

Brakel, 25 Sept. Een noodlottig ongeval is hier heden op de paardenmarkt gebeurd. Zekere v. K., van Dreumel, door de paarden willende dringen om er een van te bezien, kreeg zulk een slag tegen den onderbuik, dat hij bewusteloos en in akeligen toestand nederviel. Men zegt dat hij reeds overleden is.

Blokzijl, 26 Sept. Een zonderling geval doet zich thans alhier voor. Een meisje van ongeveer 17 a 18 jaren, wier vader den 27 Aug. jl. overleed, werd daardoor zoodanig getroffen, dat zij zeide ook te willen sterven, om bij haren vader te zijn. Zij besloot tot dat einde geen voedsel meer te gebruiken, en welke voorredingsmiddelen men ook aanwendt, om haar van dit voornemen af te brengen, niets mag baten; zij blijft er volstandig bij volharden. Slechts eenige druppelen drinken heeft zij gedurende eene maand tijds gebruikt. *Stw. Ct.*

Enschedé, 24 Sept. In den Raad dezer gemeente is voor eenige dagen eene commissie benoemd, bestaande uit twee leden van het dagelijksch bestuur, die zich ten doel zal stellen, om de concessie *Sloet-Reuchlin* door alle gepaste middelen te ondersteunen, en wel omdat eene oppositie tegen de plannen van de Regering bij de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal te verwachten is.

Zwolle, 26 Sept. De Staten der provincie Overijssel hebben besloten, om in het volgende jaar f 30,000 aan te wenden tot verbetering van de haven te Blokzijl. Dit heeft, naar men verneemt, bij eenige notabele ingezetenen dier gemeente het denkbeeld doen geboren worden, dat thans het aanleggen van een kanaal van Meppel naar Blokzijl niet voor immer een einde zou maken aan de bekende bezwaren der schipperij tegen het Zwolsche diep, en te gelijker tijd voorzien in de bestaande behoefte van meerdere afwatering der provincie Drenthe.

De bijna onoverkomelijke hinderpalen, die zich vroeger opdeden tegen een kanaal van Meppel naar Vollenhove, zullen *hier* niet worden aangetroffen; eerstens, dewijl weldra te Blokzijl eene goede haven komt; anderdeels, omdat ten naasten bij in eene regte rigting gegraven kan worden van Blokzijl tot Meppel, zonder meeren te raken.

De bovengemelde ingezetenen van Blokzijl hebben hunne denkbeelden ten dezen opzigte aan den Minister van Binnenlandsche Zaken kenbaar gemaakt, met verzoek om van 's Rijks wege een onderzoek te willen laten bewerkstelligen, en den uitslag daarvan aan de belanghebbende provinciale en gemeentebesturen te willen mededeelen.

Leeuwarden, 27 Sept. Ged. Staten hebben dezer dagen de burgemeesters der gemeenten in deze provincie uitgenoodigd, onder herinnering aan de daaromtrent bestaande gunstige wettelijke bepalingen, ter kennis van de veehouders te brengen, dat het tijdstip weder daar is, dat de inënting van het rundvee, als voorbehoedmiddel tegen de besmettelijke longziekte, zal kunnen plaats hebben, en dat de uitkomsten omtrent de kunstbewerking zoowel in deze als in andere provincien verkregen, hebben doen zien, dat zij, als tijdelijk voorbehoedend vermogen bezittende, zich aanprijst en ook de ziekte er een goedaardiger karakter en een spoediger beloop onder het beslag door verkrijgt; welk een en ander voor den veehouder als van groot belang moet worden geacht.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Veertien dagen geleden stierf te Nantes een zeer rijk persoon, die naar het schijnt met de zonderlingste gedachten bezield was. Deze vooruitziende personage zou een testament achtergelaten hebben, dat eene ongeloofelijke bepaling inhoudt. De vrees van misschien al te haastig begraven te worden en voor de ijselijke gevolgen, die hieruit door voor hem zouden kunnen voortspruiten, had zich van den geest des stervenden meester gemaakt. Hij heeft de noodige voorzorgen genomen, om zich een gezelschap te verschaffen, ja, zelfs tot in zijn graf.

De voorwaarden, die hij in zijn testament geschreven heeft zijn verlokkend op een tijdstip, dat elkeen zoo heftig klaagt over de hooge huishuren, de overledene geeft 10 francs per nacht aan den persoon, die, twee jaren lang, regelmatig nevens zijne doodkist zal komen slapen. Na verloop van dien termijn, en indien de persoon in quaestie stiptelijk zijne verbindtenissen heeft nagekomen, zal hem eene belooning van 2000 fr. daarvoor verleend worden.

— Het gerucht van een huwelijk tusschen prins *Napoleon* en de oudste prinses van Sardinie wordt uit Parijs herhaald.

— Prins *Napoleon* is naar Warschau vertrokken, waar thans door de Russische troepen groote manoeuvres worden uitgevoerd in tegenwoordigheid van keizer *Alexander* en den prins van Pruissen. Aanstaanden Dingsdag, October wordt de prins te Parijs terug verwacht.

ENGELAND.

De Fransche uitgewekenen te Londen hebben eene groote meeting gehouden, ter herinnering aan den 21sten September 1792. Deze vergadering werd ook bijgewoond door vele Engelschen en eenige Duitsche, Hongaarsche, Poolsche en Italiaansche uitgewekenen. De meeting werd gepresideerd door den heer *Bernard. Felix Pyat* las een brief voor getiteld: *Aan de Mandarijnen van Frankrijk.* Een Schotsch redenaar, *Mackie* genaamd, muntte door excentriciteit uit. Hij laadde de verantwoordelijkheid van den val der eerste Fransche republiek op het volk, omdat het den moord van *Robespierre* had toegestaan. Hij beschuldigde *Louis Blanc* den val der republiek van 1848 te hebben veroorzaakt, doordien hij den heer *de Lamartine* niet had doodgeschoten, en spreker hoopte, dat men bij de volgende omwenteling *Ledru Rollin* voor den kop zoude schieten, als hij een aandeel in het gezag wilde hebben. Deze excentriciteiten schenen het publiek niet te bevallen, althans de redenaar werd uitgefloten.

— De heer *de Santy*, directeur der electrische bewerking bij den transatlantischen telegraaf in Newfoundland, heeft stellig verklaard, dat de kabel niet gebroken is, maar de storing der dienst een gevolg is van gewone electrische stroomingen.

— In de groote strafgevangenis te Portland is dezer dagen een zeer bedenkelijk oproer onder de gevangenen, ten getale van nagenoeg 1500, uitgebroken, hetwelk echter, doordien de aanslag te voren bekend was geworden, met behulp van eene aanzienlijke krijgsmagt, gelukkig is bedwongen Het beraamde ontwerp der gevangenen was om gelijktijdig uit hunne werkzalen uit te breken, hunne bewakers en de militaire wacht met vereenigde krachten aan te vallen en te vermoorden, de gevangenis in brand te steken en de omliggende dorpen te plunderen. Toen een veertigtal, ingevolge de gemaakte afspraak, plotseling met geweld naar een der opene pleinen doordrong, werden zij kloekmoedig door een twaalftal militairen met geveld geweer tegengehouden, terwijl terstond van alle kanten eene sterke gewapende magt toeschoot, die op onderscheidene plaatsen verborgen was gehouden en de volvoering

an den aanslag verder belette. Het herstellen der orde heeft daarna nog een paar dagen gevorderd en veel moeite gekost. Naar men verneemt bestond de aanleiding tot dit oproer daarin, dat, ten gevolge van de verschillende in de laatste jaren ingevoerde verordeningen, niet al de gevangenen, maar slechts de vóór 1853 en na 1857 veroordeelden, door zich goed te gedragen, vermindering van straftijd konden bekomen. Deze ongelijkmatigheid had onder hen eene algemeene ontevredenheid verwekt en tot het besluit geleid om allen gezamenlijk in opstand te komen.

— Dezer dagen is het een der badbezoekers te Whillands nabij Plymouth gelukt, terwijl hij langs het strand wandelde, twee knapen, die door een haai vervolgd werden, te redden en vervolgens ook het vraatzuchtige zeemonster, dat in zijne vervolgingsdrift te ver op het strand was gekomen, magtig te worden. Het had de lengte van 12 voet.

— Na vele jaren van beraadslagen is door de engelsche regering besloten, het eiland Helgoland met een zeedijk te omringen, welke in staat is het geweld der stormen te wederstaan, waaraan het eiland nu en dan is blootgesteld, en welke onder anderen kortelings de rots en het eiland zoo gebeukt hebben, dat men met grond het er voor houden moet, dat Helgoland, zonder zoodanigen maatregel, als zoo menig oost-friesch eiland, geheel door de golven zou verzwolgen worden.

— De werkzaamheden tot herstelling van den transatlantischen kabel zullen niet zoo spoedig ondernomen worden, als men verwacht had. In eene geheime zitting van direkteuren der trans atlantische telegraafmaatschappij, is men tot de overtuiging gekomen, dat er geene mogelijkheid bestaat, de daartoe benoodigde fondsen bijeen te brengen, dan onder de *uitdrukkelijke voorwaarde*, dat het gouvernement de renten, ad 3 pCt., en wel ook vóór het in werking treden van den kabel, waarborge. Daar zulk een voorstel echter de bekrachtiging van het Parlement vereischt, en dit eerst tegen het einde van Januarij zal bijeenkomen, zoo is er, gelijk men ziet, althans op eene spoedige afdoening in dezen niet te hopen.

DUITSCHLAND.

Op het voorbeeld van eenige Zuid-Duitsche staten, houdt men zich thans ook in Zwitserland bezig met de fabrikatie van gecomprimeerden turf, die elders reeds met het beste gevolg op de spoorwegen en in de fabrieken gebruikt wordt, in plaats van de steenkolen en het hout, die aldaar schaarsch voorhanden en hoog in prijs zijn.

— Met zekerheid wordt berigt, dat de keizer van Oostenrijk tot eene nieuwe vermindering van het effectief des legers besloten heeft, en deze maatregel een gevolg is van den invloed van baron *von Brück*, minister van financiën.

RUSLAND.

Volgens eene te Parijs ontvangen depêche uit St. Petersburg is bij de inschrijving voor de uit te geven aandeelen der Russische spoorwegen de deelneming zoo groot geweest, dat de aanvraag geklommen is tot 397 000 obligatien, terwijl er slechts 30.000 uitgegeven zullen worden. Men heeft dus dertienmaal meer kapitaal kunnen bekomen dan vereischt werd.

Overigens blijkt op nieuw uit berigten uit Rusland, dat de tegenstand der adelijken tegen de vrijmaking der boeren veel grooter is dan men het wil doen voorkomen, zoodat de boeren in onderscheidene districten ernstige ongeregeldheden gepleegd hebben en als het ware in opstand gekomen zijn. Men voegt er bij, dat de czaar in zijne hervormingsplannen ook bij vele leden zijner familie tegenkanting ondervindt, en eigenlijk door zijne moeder alleen ondersteund wordt.

ASSEN, 30 September.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Woensdag, 29 Sept. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* $2\frac{1}{2}$ pCt. $65\frac{1}{16}$ percent. Dito 4 Ct. $98\frac{7}{8}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. $106\frac{1}{16}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $87\frac{1}{2}$.

Granen en Zaden.

Koolzaad lager; op October f 435. — Raapolie lager; op zes weken f $42\frac{1}{4}$. — Boekweit f 5 hooger; 120 ponds Holsteinsche f 191. — Overige Granen onveranderd.

Naar aanleiding van tusschenbeide gekomene omstandigheden is de buitengewone vergadering der Staten van Drenthe, die tegen 1 Oct. e.k. was uitgeschreven, tot nadere oproeping uitgesteld.

De Staten van Groningen zijn tegen 12 Oct. e.k. en die van Friesland tegen een dag in de eerste helft van Oct bijeengeroepen, ten einde te beraadslagen over het verleenen van subsidien voor den ontworpen Noordelijken spoorweg. De Staten van Groningen zullen dan tevens de zaak, rakende de indijking van aanwassen en kwelderlanden in den Dollard behandelen.

— De komeet leverde gisteren avond bij een helderen hemel een prachtig gezigt op; zijn staart was in de laatste dagen bijzonder in grootte en helderheid toegenomen en strekte zich over een aanzienlijk deel van het uitspansel uit. Velen herinneren zich nog de komeet van 1811, die met de tegenwoordige veel overeenkomst moet hebben.

* **Smilde**, 29 Sept. Werd er onlangs in deze courant als eene bijzonderheid vermeld, dat er te Sleen een kalabas-appel was gegroeid van 13 oude ponden zwaarte, wij kunnen van hier melden, dat in den tuin van de wed. *G. O. de Vries* alhier een ligt, die ruim 31 halve Ned. ponden zwaar is. Tevens meenen we ons te herinneren, dat in den pastorie-tuin alhier voor 2 à 3 jaren een is gegroeid, die over de zeventig ponden zwaarte had.

Frederiksoord, 27 Sept. Het nieuwe bestuur der kolonien van weldadigheid heeft het aardappelenbrood afgeschaft en verstrekt aan de bevolking zuiver roggenbrood.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

De *Steenw. Ct.* berigt, dat de inwijding van het orgel te Oldeberkoop den 3en Oct. e. k. zal plaats hebben.

REGTSZAKEN.

Arrondissements-Regtbank te Assen.

29 Sept. H. H. te Staphorst, wegens invoer van runderen in Drenthe, zonder voorzien te zijn van een certificaat van gezondheid, veroordeeld tot f 25 boete; — H. P. te Rouveen, als voren; — J. K. en R. K. te Beilen, wegens het graven van heideschalen, dikker dan een palm, zonder consent, als niet wettig bewezen vrijgesproken; — K. S., gedetineerd wegens diefstal, na te voren tot langer dan een jaar gevangenisstraf te zijn veroordeeld, tot drie jaren gevangenisstraf.

CORRESPONDENTIE.

Het stuk van B. uit Smilde in een volgend nummer.

Advertentien.

Heden beviel van een Zoon M. E. BOELKEN, geliefde Echtgenoote van

W. CASPERS.

Dalen den 26 September 1858.

POSTERIJEN.

Tengevolge der wijziging in de dienst der Zwolsche Stoombootmaatschappij, zullen van af 1o. October e.k. de pakketten voor de 2de verzending naar Assen en Groningen, des avonds ten 4 uur aan het Postkantoor te Meppel worden gesloten.

Meppel, 27 Sept. 1858.

De Directeur van het Postkantoor,
D. CARBASIUS.

Tegen 1 November a. s. wordt tegen ***hoog loon*** gevraagd **eene bekwame KEUKENMEID.**

Adres met franco brieven bij P. VAN DOKKUM te Assen.

Wordt gevraagd

een **ONDERWIJZER** in de WINTER-BIJSCHOOL te *PAD- EN VLIEGHUIS*, aan welke betrekking is verbonden eene jaarwedde van f 60. **huisvesting** en **voeding**.

SOLLICITANTEN gelieven zich aan te melden met franco brieven onder overlegging der stukken vóór den 15 October e.k. bij den ondergeteekende,

Burgemeester van Coevorden,
G. H. WOLTERSOM.

A. BRAMSON,
Gezigtkundige te Zwolle,

verwittigt zijne geëerde begunstigers, dat hij is te ontbieden bij den heer R. KUIPERS, Logement *het Wapen van Drenthe*, op MAANDAG en DINGSDAG den 4den en 5den October e.k., voor allen, welke hem wenschen te spreken over het **GEZIGT** en de benoodigde **BRILLEN** daarvoor willen hebben.

Hardrijderij in Galop,

op ZATURDAG den 2 Oct. 1858,

bij den Logementhouder M. BRINKS te Nieuwbuinen.

PRIJS eene ***BRILJANTE PENDULE;***
PREMIE een ***ZILVEREN VUURKOMFOOR.***

Aangifte der paarden te 1 uur; rijding te $2\frac{1}{2}$ uur. Alle paarden worden toegelaten die ten genoege der Directie zijn. — Na afloop

BAL!

TE HUUR

voor vier jaren:

Eene **GRUTTERIJ** te Noordwolde, des verkiezende met de **WEIDE** voor vijf Koebeesten, en ongeveer een bunder, vijf en twintig roeden **BOUWLAND**. Te bevragen bij de wed. JAN HARTSUIKER te Meppel of bij H. JAGER te Oldeberkoop. *Brieven franco.*

Aan de Oudewijk.

De Notaris TADEMA zal op Donderdag 7 October 1858, des voormiddags te elf uur, in de herberg van de wed. F. M. TEN HOOR te Haule, in het openbaar bij strijken verhooggelden, ***op zeer gemakkelijke termijnen van betaling***, veilen en op nader te bepalen dag en plaats finaal verkoopen:

Eene kleine ***ZATHE***, of eenige zeer vruchtbare ***LANDEN***, thans in ***greide***, groot 4 39.10, en beste ***HEIDEGRONDEN***, met ***VEEN***, groot pl. m. $7\frac{1}{2}$ bunder, aan en ten oosten van de Oude wijk, onder Haule, waarvan het huis in 1857 is afgebrand, destijds in eigen gebruik bij nu wijlen DOUWE LOURENS LANDMETER, en alsnu dadelijk te aanvaarden; verdeeld in 14 perceelen, volgens verkoopboekjes.

Op Zaturdag, 2 October e.k., des avonds te 7 uur precies, zullen in het Logement *de Oude Veenhoop* te Smilde, publiek worden geveild:

HET LOGEMENT DE OUDE *Veenhoop*

te Smilde, met de daarbij en omgelegen ***GRONDEN***, te zamen groot 77 roeden 60 ellen.

Assen, 29 Sept. 1858.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

REVALENTA ARABICA.

Van den heer KARTHAUS te Haarlem vernamen wij, dat een heer, die tengevolge eener ingewandskwaal den dood nabij werd geacht, door de Revalenta volkomen is genezen.

Van den heer KLINGER en Co. te Rotterdam, dat eene dame aldaar, die aan eene ziekte sukkelde, die men niet kende en door de Doctoren was opgegeven, door de Revalenta voor hare betrekkingen is gespaard gebleven.

De dochter van J. VAN VAALEN is door de Revalenta van derdendaagsche koorts genezen.

Het kindje van J. KOET van zuur en maagkramp.

Mevrouw de Gravin VAN UFFINGTON, te Chobham Sarrey in Engeland, van Asthma, waaraan zij sedert lang sukkelde.

Lord BANTRY, op Bantry-House bij Cork, verklaart, dat dezelve op zijne gezondheid zeer gunstig gewerkt heeft.

Doctor INGRAM, Trinity College te Oxford, heeft dezelve aangewend en een zeer voldoend resultaat verkregen.

DU BARRY'S REVALENTA,

het meel eener exotische plant, heeft heilzame genezende eigenschappen, die zich bij alle gelegenheden, waar het aangewend werd, duidelijk vertoonden; het geneest alle slepende ziekten, als zij niet te ver gevorderd zijn, alle ongesteldheden en ingewortelde kwalen, hoe oud ook, door zijne weldadige werking op de spijsverteringswerktuigen. Het is een zacht, inwikkelend middel, dat alle irritatie tegengaat, in de vochten voorhanden scherpte en bederf verwijdert, de ingewanden versterkt en de noodige afzonderingskracht geeft, waardoor de sappen gezuiverd en het geheele ligchaam gezond wordt.

Oprispingen, zuur, hartwater, slijm, gal, bederf der spijzen in de maag, kramp in de ingewanden, spanning, opgezetheid, klieren, buikloop, roering, verhardingen, verstoppingen en alle daarnit voortkomende ziekteverschijnselen geneest het zeker en op de eenvoudigste wijze. Men kan zich derhalve van al die ziekten genezen, zonder medicijnen en zonder kosten, alleen door verandering van spijze.

De Revalenta is een heerlijk, gemakkelijk, goedkoop, smakelijk geneesmiddel, dat nooit kwaad doen kan en altijd helpt als het maar

goed gekookt wordt,

waarop wij bijzonder aandringen moeten. Men zie daarover de kleine gebruiksaanwijzing, die bij iedere bus los afgegeven wordt en zorge, dat daarbij met een weinig oplettendheid te werk gegaan worde.

De prijs der Revalenta is: Kleine Bussen $87\frac{1}{2}$ ct. 1 pond f 2. 2 pond f 3.50. 5 pond f 8. 12 pond f 16.

Eene Brochure, die over dit heilmiddel handelt, wordt gratis afgegeven.

Men lette er vooral op, dat iedere Bus tot waarborg der echtheid door „F. VON WINDHEIM en Co, Verkoophuis," geteekend is.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen, H. P. A. VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. van der SCHEER.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr.
Meppel, A. JEULEN.
Oldemarkt, C. VAN DER WENDEN.

En in de bekende Depôts in de andere steden.

DE VERTELLER ENZ.

Een nieuw bewijs voor de vatbaarheid van het publiek om duur te betalen, als men de zaak maar op de goede wijze aanlegt, wordt geleverd door eene analijse van het Kummersfeldsche waschwater. Dit waschwater waarvan in Duitschland veel ophef is gemaakt en dat per flesch ongeveer f 4.50 kost, bestaat volgens Fred. Carl uit eene kleine hoeveelheid bloem van zwavel en kamfer en voor het overige uit zuiver pompwater. De handelswaarde, de flesch er onder begrepen, schat hij op ongeveer 20 cent.

De „*Geographische Ephemeriden*", te Weimar uitkomende, geeft de volgende cijfers van het aantal Israelieten in Europa aanwezig: In Rusland en Polen bijna $1\frac{1}{2}$ millioen, in Oostenrijk ongeveer 500,000; in de staten van het Duitsche Verbond 120,000; in Pruissen 100000; in Nederland 80,000; in Frankrijk 60,000; in Italie 40,000;

Friesche- en Overijsselsche STOOMBOOT-REEDERIJ.

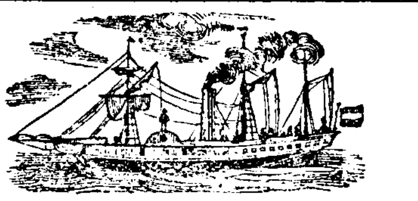

Gewijzigde dienst, aanvangende 1 Oct. 1858.

HET STOOMSCHIP BURGEMEESTER ZIJLSTRA,

vertrekt van ***Harlingen*** naar ***Kampen*** Zondags morgens 8 uur.
" " ***Kampen*** naar ***Harlingen*** Dingsdags " 7 "
" " ***Harlingen*** naar ***Zwolle*** Donderdags " 8 "
" " ***Zwolle*** naar ***Harlingen*** Zaturdags morgens 6½ "
Vracht voor Passagiers 1e Kajuit f 4.00.
" " " 2e " - 2.50.

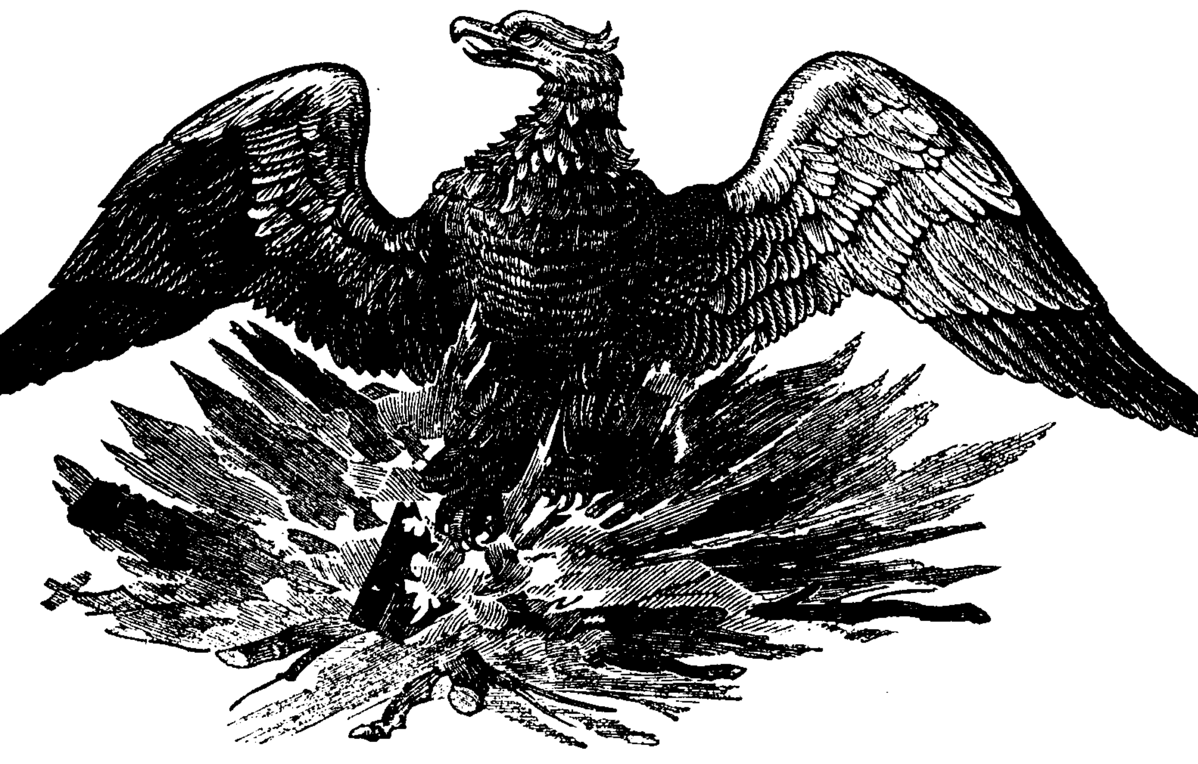

DE ADELAAR.

Brandwaarborg-Maatschappij.

GEVESTIGD TE AMSTERDAM.

Kantoor: Keizersgracht bij de Hartenstraat K K No. 346.

Deze MAATSCHAPPIJ verzekert tegen **BRANDSCHADE** en de gevolgen van dien, alle soorten van **ONROERENDE** en **ROERENDE GOEDEREN**, en zulks tegen vaste onderlinge Premiën, welke ***door de geringe Administratie-Kosten, die de Directeur geniet***, zeer laag zijn gesteld, als: ***WOONHUIZEN*** per duizend gulden jaarlijks f 0.50; ***INBOEDELS*** f 0.75; ***WINKELHUIZEN*** van f 0.60 tot f 0.80; ***WINKELGOEDEREN*** van f 0.80 tot f 1.25; ***BROODBAKKERIJEN*** en ***LOGEMENTEN*** f 1.—; ***PAKHUIZEN*** f 1.—; ***FABRIEKEN*** en ***WERKPLAATSEN*** van f 1.— tot f 4.—; ***BOERDERIJEN, OOGSTEN, VEE enz.*** van f 1.00 tot f 3.00; ***WINDMOLENS*** van f 2.50 tot f 5.—; ***FABRIEKEN*** werkende met *stoom* van f 5.— tot f 7.50 enz. enz.

Onder deze Premiën zijn de Administratiekosten begrepen, terwijl geen Inleggeld wordt gevorderd.

Hoe algemeen de bijval is, welke deze Maatschappij ondervindt, blijkt daaruit, dat gedurende de twee jaren, dat zij in werking is (van 1 Januarij 1856 tot 31 December 1857) in dezelve is deelgenomen voor een kapitaal van

circa ELF MILLIOEN GULDEN.

Reglementen, Tarieven en alle verdere inlichtingen zijn te bekomen ten kantore der MAATSCHAPPIJ, alsmede in de provincie *DRENTHE* bij de Agenten H. H. MENNES te *Eelde*, H. ADAMS te Gasselter-Nijeveen, R. BRUNSTING te *Smilde*, J. H. VAN GREVENSTEIN te Dalen, O. BENING te Westerbork en H. TILLEMA te de Wijk.

Zij, die als ***correspondent-taxateurs*** wenschen in aanmerking te komen, kunnen zich in persoon of met vrachtvrije brieven, bij den Agent H. H. MENNES, aanmelden.

BURGERLIJKE STAND.

HOOGEVEEN, 19—25 Sept. Ondertrouwd Harm Timmer en Liena Luinge; Wolter Kleine en Aaltje Gort; Koert Vos en Trijntje Boertien; Wolter Benjamins en Femmigje Zwiers. — Geh. Roelof Kreeft en Hendrikje Bekelaar; Harm Timmer en Albertje Koster. — Bev. Elsje Heuvelman geb. Thalen, van d.; Janna Koster geb. Prik, van z; Nieje Eshuis geb. Winkel, van z — Overl. Jurjen Dragt, echtgenoot van Roelofje Been, 34 j. te Oosterhesselen; Zwaantje Pauls, laatst weduwe van Harm Booij, 73 j.; Jantje Hofsteenge, 30 j. ongehuwd; een levenloos kind van het vrouwelijk geslacht van Lambert IJmker en Vrouwchje Eshuis; een levenloos kind van het mannelijk geslacht van Albert Pieters en Beertje de Jonge.

MARKTBERIGTEN.

Steenwijk, 27 Sept. Rogge f 6,50 a f 7,00 — Boekweit f 5.00 a f 5.90. Boter per ⅛ vat f 00.00 a 00,00.

Oldemarkt, 25 Sept. Boter ¼ v. f 48.50 a 00.00.

Heerenveen, 25 Sept. Rogge f 6.35. Boter per ¼ v. f 48.50.

Noordwolde, 23 Sept. Rogge f 6.00 a 6.60. Boekweit f 5.00 a 5.55. Boter per Ned. pond f 0.90 a 0.98.

Coevorden, 27 Sept. Rogge f 6.10 a f 6.20. Boekweit f 4.50 a f 4.80. Boter per ned. pd. f 0.85.

GRONINGEN, 28 Sept.

Tarwe, 1858,	70 ℔	f 6-70	Garst, N.Winter	54 ℔	f
—— Oml,	72	- 7-10	—— dito	56	
—— dito	74	- 7-50	—— „ Zomer	56	
—— Old.	70	- 6-50	—— „ Knobbe	60	
—— dito	72	- 6-90	Boekweit, Zand	62	
			—— dito	64	
Rogge, N. Inl.	68	- 5-80	—— n.Zwarte	64	
—— dito	70	- 6-10	—— Veen	64	
Oude dito	70	- 6 05	Paardeboonen n.		f 7-25
Haver, dikke	40	- 3-70	Groene Erwt.		- 0-00
—— dito	42	- 3 90	Graauwe dito.		- 0-00
—— Voer	36	- 2-85	Koolzaad 1858		- 12-00
—— dito	40	- 3-55	Gort, grove		- 7-75
—— Zwarte	36	- 2-70	—— parel		- 10-50
—— dito	38	- 3-00	Olie, raap p. v.		- 41-00
			Boter, 1e soort		- 41-00
			—— 2e »		- 38-00

Tarwe genoegzaam in een doen. - - N. Rogge 10 ce[nt] Oude 15 cent lager, moeijelijk te plaatsen. — Boekwe[it] houdend. — Gerst 5 cent lager afgegeven. — Dikk[e] nagenoeg als voren verkocht, afwijkende soorten slap, dan lager te plaatsen, Bl. Voerhaver 5 cent lager afg[egeven]. Zwarte in een doen. — Boonen iets lager. — Kool[zaad in] een doen. — Gort stil.

AMSTERDAM, 27 Sept. Kamper-Eilands HOO[. . .] a f 38½. — Zwolsche BOTER f 50 a 52. — TARWE noeg onveranderd; 133, 134, 135 ℔ nieuwe witbonte P[. . .] f 328, 340, 345; 130 ℔ bonte dito f 300; 128 ℔ gerin[g] f 272 bij partij; 127 ℔ nieuwe Groninger f 230; 135 ℔ [. . .]sche f 320. — ROGGE met goeden handel prijshoude[nd] ℔ Pruissische f 187 bij partij; 126 ℔ dito f 188; 123 latz f 178; 120 ℔ Archangel f 178; 119 ℔ Petersburgsche — BOEKWEIT in een doen; 120 ℔ Holsteinsche 119 ℔ Amersf. f 108. — KOOLZAAD £ 1 lager; op 9 Olie in Oct. £ 74; Nov. £ 76; Dec. £ 77½. — LIJNZ[AAD] zonder handel. — RAAP- en LIJNOLIE dadelijk on[veran]derd, op levering lager. Raapolie op 6 weken f 43; f 41¾, ½; 1o Oct. f 41¼, 41; Nov. f 42¼, 41¾; Dec. [. . .]¼; Mei f 43. — LIJNOLIE op 6 weken f 33; f 31¾; 1o. Oct. f 31½, ¼; Nov. f 32, 31¾; Dec. f [. . .] Voorjaar f 33 — HENNEPOLIE op 6/w. f 39¼; f 38. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 82 a [. . .] LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11 a f 14.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 28 Sept. Ter veemarkt was de a[anvoer] heden gering en heerschte er, doordien er geen best[e] was, weinig kooplust; in schapen was de handel ook [. . .] van varkens was een goede aanvoer en werd het groo[tste ge]deelte opgeruimd, ouden van f 24 tot f 36; jongen van [. . .] f 22.

LONDEN, 27 Sept. De aanvoer ter veemarkt best[ond uit] 5764 runderen, 100 kalveren en 24,500 schapen. Over h[et alge]meen was de prijs veel lager.

236e STAATS-LOTERIJ.

5e Klasse. *Prijzen van f 100 en daarboven.*

13de Lijst. No. 17732 f 25000. Nos. 11448 en 13[. . .] f 1000. Nos. 4368, 10343 en 18779 ieder f 400. 1055, 1445, 2516, 3816, 8478 en 14649 ieder f 200. 2841, 4857, 7227, 8100, 9820 en 18899 ieder f 100.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1858.

	pCt.	27 Sept.	28 Sept.		pCt.	27 Sept.
Nederl W.S.	2½	65 1/16	65 1/16	*Polen*,		
——	3	76 7/8	76 15/16	Aand. fl 500	f	157
——	4	98 15/16	98 15/16	Obl.	4	82 1/8
Amert. Synd.	3½		94½	*Spanje*, Obl.	1½	29 7/16
Handelm.	4½	142¾	142	Obligatien	3	45 5/8
O. I. Leening	4	98 3/8	98½	Binnenl.	3	40 5/16
Aand.H. Spw.				Amortisable		11 11/16
—— R. ——	4½		101¼	Bewijz. Coup.		6
Ned. B.				*Oostenrijk*,		
Maats. Weld.				Oblig. Goll	5	
Rusland,				—— ——	4	62½
Obl Hope	5	106 3/8	106½	——Metal.	5	77 1/8
Dito 1831/33	5	92 3/8	92 3/8	— RenteA.	5	87 5/16
Cert. 1840	4		86½	— Nation.	5	77 3/8
—— Stieglitz	4	86½	86½	—— ——	2½	39 11/1[6]
—— Nieuwe	4			*Belgie*, Cert.	2½	
—— 5e Serie	5	98		Rothschild	2½	
——1855 6eS.	5	101¾	102	*Portug.*, Obl.	3	46 3/8
—— van Ass.	6	67	67¼	Brazilien	5	100
				Weener aandeelen	4	

27 Sept. Met uitzondering van de Nationale en de [. . .]rijksche fondsen, die iets williger waren, was de ma[rkt overi]gens algemeen minder geanimeerd.

28 Sept. Nationale fondsen waren heden onverand[erd . . .] deelen Handel-Maatschappij werden tot lagere prijze[n . . .]deld.

Van buitenlandsche waren Venezuelasche vaste[r . . .] Mexikaansche merkelijk williger sluiten.

Voor geld op prolongatie werd ½ pct. hooger be[steed].

in Groot-Brittanje 18,000; in Denemarken 6000 en in Zwitserland 2000. Het aantal Joden in Europa wordt derhalve op ongeveer 2½ millioen geschat, en dat. hetwelk over de geheele aarde verspreid is op ongeveer zes millioenen.

—

Het aantal talen, die in de bekende wereld worden gesproken bedraagt 8064, waarvan 586 in Europa. 896 in Azie, 276 in Afrika en 1264 in Amerika. De bewoners van den aardbol belijden 1000 verschillende godsdiensten. Het getal mannen is bijna gelijk aan dat der vrouwen. Een vierde gedeelte der mannen sterft vóór dat zij het zevende jaar hebben bereikt, de helft voor het zeventiende jaar. Op 1000 personen is er een van 100 jaren; onder een honderdtal personen telt men zes van 60 jaren; op iedere vijfhonderd personen is een van tachtig jaren.

De aarde is met 1000 millioen bewoners bevolkt; ieder jaar sterven er 33 333 333, iederen dag 91 334, ieder uur 3780, iedere minuut 60, en 1 per seconde. Deze sterfgevallen vinden een tegenwigt in de geboorten. De gehuwde lieden leven langer dan de vrijgezellen, en de matige lieden blijven het langst in het bezit hunner geestvermogens. De vrouwen bereiken gemakkelijker den vijftigjarigen leeftijd dan de mannen, maar is die ouderdom voorbij, dan hebben zij minder kans nog lang te leven dan de mannen.

—

Een wetenschappelijk tijdschrift in Duitschland prijst zeer sterk het volgende middel tegen kiespijn aan, dat door dr. J. Schiel in het *Neue Jahrbuch der Pharmacie* Band IX Seite 320 is opgegeven. De opnemer in dat tijdschrift verklaart, volgens eigene ondervinding, het niet genoeg tegen zenuwkiespijn te kunnen aanbevelen.

In een glas van niet te groote wijdte doet men een stuk watten, dat men met zwavelkoolstof gedrenkt heeft, en men houdt het glas op die plaats van het gezigt, die de pijn veroorzakende kies bedekt. Na weinig seconden ontstaat een levendig brandend gevoel, waarbij de huid ligt rood gekleurd wordt.

In de meeste gevallen is eene 10—15 seconden durende werking na het begin van het brandende gevoel vol[doende] om de pijn te verdrijven. Gewoonlijk verdwijnt m[et het] gevoel de kiespijn, weinig seconden na verwijdering [van] het glas; somtijds is ook na verloop van 8—10 m[inuten] eene herhaalde aanwending noodzakelijk. Heeft m[en geen] glas bij de hand, dan kan men de huid op de[plaats], waaronder de pijn zich doet voelen, met het wa[tten, dat] met zwavelkoolstof is gedrenkt, gedurig aanraken [tot] dat het brandende gevoel ontstaat; de juist niet aan[gena]me reuk van de zwavelkoolstof, maakt echter deze w[ijze] van handelen minder aanbevelenswaardig, ofschoon [zij] tegen gezigts-neuralgiën enz. voortreffelijke diensten [be]wijst. De zwavelkoolstof werkt als middel tot prikkeling der huid menigmaal bijna ongeloofelijk en verdient [in] aangewend te worden dan dit tot nu toe het geval [is]. De onaangename reuk er van is overigens niet moe[ijelijk] te verdrijven, daar die stof zeer vlugtig is. Weinig [mi]nuten toestrooming van versche lucht in het vert[rek is] voldoende om elk spoor er van te verwijderen.

GEDRUKT BIJ GRATAMA te ASSEN.